

Forfatter: Bang, Herman

Titel: Værker i Mindeudgave

Citation: Bang, Herman: "Værker i Mindeudgave", i Bang, Herman: *Værker i Mindeudgave*, Gyldendal, 1920-1921, s. 293. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-bang03val-shoot-idm140687571087936.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i Mindeudgave

I

Herluf Berg og Lange kom ned paa Gaden til Drosken, der ventede: Casino, Kusk, raabte de og sprang ind.

De var kommen til Sæde, og Kusken kørte ad gamle Frederiksborggade til.

Det var Skumring endnu, og over Parken og Skt. Peders Mølle hvilede det graablaa sidste Skær af Dag. Men langs Gaden var der allerede tændt og Lygter og alle Butikkens Blus lyste ud over Vrimlen. Lig en hel Armé strømmede Arbejderne langs Fortovene ud ad Broen - som en taktfast March lød det mod Stenene; og midt ad Gaden, paa Sporet, klemte de oplyste Theatervogne frem, tre i Rad, propfulde, med glade, hætteklædte Damer, der hang og red helt ud paa Platformene.

Forpustede Medsøstre i Abonnementet, der maatte gaa, kom ikke hurtig nok i Vej paa Fortovet og brød ud paa Gaden, hvor de skridtede af langs Rendestenen med en forvildet Pige i Hælene.

- Her er livligt, sagde Berg, han sad behageligt i sit Vognhjørne og indaandede den fugtig-milde Luft.

- Levende er her blevet i Staden, sagde Lange.

Ved Boulevardens Holdsted kom man slet ikke frem, saadant et Mylder var der af Hætter, der skreg, og forbitrede Ægtemandsstokke, der demonstrerede. Men 294 Sporvognene rullede sindigt forbi hen ad Boulevarden, svajende tungt under deres glade Last som et Par store vraltende Dyr.

Berg og Lange kom ind i Købmagergade. Mørkningshandelen gik i Kældre og Stuer. Igennem Ruderne saå man de fulde Boder, og Fortovsstrømmen løb bus paa Tjenestepiger, der debatterede i Nærheden af Kælderhalsene. Unge Piger fra Kursus fløj forbi hinanden med Haandslag, og "Herrer fra Forretningen" skød ud og ind i Vrimlen for at bringe Breve til den sidste Post.

Udenfor Modebutikkerne, hvor de første Vintermodeller prangede under Gassens Lys, kom man slet ikke frem; og ved hvert femte Hus stoppedes den hele Strøm af Plankeværker foran Huse, som var under Ombygning, saa alle maatte ud at gaa Gaasegang paa de smalle B ræddebøer, der var lagt frem over Rendestenen.

- Svært, saa vi bygger Facader, sagde Berg, der i den skiftende Belysning sad og saå ud over Fortovsstrømmens mange Hoveder.

- Vi kalker vore Grave, sagde Lange.

Paa Østergade blev Strømmen langsommere. Man drev afsted i Lyset, Skridt for Skridt, lunt, som i sin egen Stue, kiggede og hilste med Nik og vendte sig. En Omnibus kom paatværs af Drosken, saa den blev trykket helt ind mod Fortovet, hvor de unge Piger gled forbi, friske af Luften, søde og vimse under Herreblikkene; Ansigterne var just i Højde med Drosken, saa nær, saa det var, som om de rørte Vognen med Kinderne.

- Aften, Berg, Aften, raabte et Par Herrer og rettede Stokkene, som de bar "paa skraa" i Lommen.

- God Aften - god Aften.

De var udenfor en Kunsthandel og maatte rent holde stille; man kom ikke frem, Sværmen stod helt ud paa Gaden.

- Her kan man s'gu altid holde Karantainen, sagde Kusken.

295

Det var et Par franske Sirener, man vilde se, der prangede i stærkt Lys - i halv Legemsstørrelse - i Udhængsskabet, indrammede af Makartbuketter. Alle stod med opadvendte Ansigter og smilte foran Yndighederne.

- Kør ad Ny-Østergade, raabte Berg. Kusken drejede ind i Sidegaden, hvor de gled blødt hen ad Kørebanen og der pludselig blev ganske mørkt og stille; ingen andre Folk end Parrene, der hviskede, gemte rundtom i Døraabningernes Skygger.

Folk drog over Skt. Annæplads i Stime, og Droskerne satte ind i Amaliegade med en Fart, som var Dyrene løbske; Damer, der løb over Gaden med løftede Skørter, kom foran Hestene og hvinte.

- Ka' den Dame dy sig, bandte Kusken.

- Hva'?

- Men - Amalie ...

En Amalie, der var kommet paatværs af Bergs Droske, blev langet ind af en Herream.

- Du dog - raabte hun: Herluf Berg.

Damen Amalie blev af lutter lykkelig Forbavselse staaende ugraciøst paaskrævs over Rendestenen og saá efter Drosken, til hun paany blev rendt over Ende.

Udenfor Theatret var der en Smækken med Vogndørene og en Trængen sig frem paa Trappen ind ad Porten, som om alle fik Feber blot ved at se Facadens Lygter og vilde komme først. Kun Droskekuskene sad uanfægtede og saá betænkelige paa Smaapengene i de flade Hænder - før de vendte og kørte bort.

Inde i Garderoberne og Gangene, hvor man mærkede Gasluften og Støvet, fik Folk endnu mere travlt: Ouvturen var begyndt, man hørte den helt hened - -

- Skynd Dig, skynd Dig dog, raabte Berg, Tæppet gaar -

Der var allerede dæmpet i Salen. Hele Rummet var kun Hoved ved Hoved helt op i Amfitheatrets store levende 296 Mørke - fyldt af en Brusen, i hvilken Ouvturens Vals næsten blev borte.

Man følte sig, som kom man ind i en elektrisk Kæde, naar Rækken lukkede sig, og man naaede paa Plads ...

Tæppet til "Lykkepigen" gik op, da Berg og Lange satte sig: Man var i Provence, hvor Bønder holdt Fest, og Gaasepigen var i Spidsen med sin Hyrde. Hun tabte straks sin Træsko, som hun havde Halm i, og hele Huset genlød af den første glade, meningsløse Lattersalve, mens hun fik den paa igen.

Saa slog man sig til Ro i Loger og Parket og satte sig lunt til Sæde under Kor og Sange, mens Klapsalver faldt ned over En fra Galleriet, og man lod Forlibelse og Danserythmer staa sig ind i Ansigtet.

Indholdet kendte man. Det var fortalt 8 Dage i Rad af alle Blade: Gaasepigen, hed det, var et Lykkebarn, saalænge hun aldrig havde kysset noget Mandfolk. Reklamerne havde antydnet, at det jo egentlig ikke var "kysset", men i Paris noget mere. Men Bearbejderen havde lagt en mildnende Haand paa Sujettet - af Hensyn til vort Publikums Følelser - og havde ændret til "kysset".

Akten endte med en "Hønsesang", hvor Gaasepigen kaglede.

Tæppet faldt og gik atter op og ned. Og i samme Sekund, mens der endnu blev klappet paa Galleriet, og før der blev Lys, steg der en pludrende Jubel op fra hele Salen, som om tusind Skolebørn fik Frikvarter, og ingen Mund stod stille, mens det var, som alle Hoveder nikkede paa én Gang.

Berg havde rejst sig og brugte Kikkerten. Lidt efter lidt blev der mere stille, mens man begyndte at mønstre hinanden og hilse og melde! D e n var her og den og den - og man nikkede. For hvert kendt Ansigt var det som Velværet voksede: de var her rigtig alle, og man selv sad paa sin gode Plads og talte med. Det var et eget fornøjeligt Velbehag, hvor man mønstrede og mønstredes, mens Stemmerne summede.

297

Berg og Lange rettede Kikkerterne mod Logerne. Damerne sad smilende Række bag Række. De lyse Liv fra Sommeren var fremme en sidste Gang til Afsked, og det var, som om Ansigter og Kinder var runde endnu af Bade og Sommerluft.

- Gør sig s'gu, gør sig s'gu godt, sagde Lange og førte den ene Haand gennem Luften i en lille Bue, som om han med et Kært tegn omfattede al den friske Kønighed.

- Brillant, sagde Berg.

De var der allé - allesammen: Fru Canth, med en Vifte, saa man bare saá den yderste Haartot af Assessoren; Fru Ekberg med Generalkonsulen, med ny Plade ; Fru Dunker mellem Oberstinde Strøm og Redaktør Scheele; Legationsraadinde Sten, udringet, med Legationsraaden paa Pladsen bag hende, saa trind og smilende som en falbydende Urtekræmmer bag sin Disk; Skuespillerinder fra Nørregade; Fru Koch ... alle, Ansigt ved Ansigt, Rækkerne ned.

- Svært med Fruer, sagde Berg, væbnet med Kikkerten.

- Ja ...

- Naa - Fru Ekberg kunde nu gerne gi'e sig.

- Hvorfor? De var skam alle ti Aar ældre for en halv Snese Aar siden, sagde Berg og lo.

Introduktionen var begyndt i Orkestret. Men ingen hørte efter. Det gav et Ryk tilhøjre i alle Hoveder, og der blev en travl Hvisken paa Gulvet med Ansigterne ind imod hinanden, i en ivrig Pylren, som var et Aaleskind pludselig faldet ned i en Hønsesgaard.

Det var en Dame, der var tonet op i den yderste Loge med en blond Toupé drysset fuld af Brillanter - Diamanter i Ørene og Diamanter om Halsen ... Der blev et sandt Oprør, hvor alle tiskede og spurgte, indtil Damerne, lidt efter lidt - der kom ligesom en stram Luft over Parkettet - lod Kikkerterne synke og holdt Øjnene stift hæftede paa Tæppet, som om de pludselig havde faaet Fotografholdere i Nakken:

298

- Hvem?

- Hvem Du, hviskede Blom op til Berg, fra første Bænk, bag Chapeau-claque'en (Blom og Brodersen var i Kjole og hvidt Slips, de forsøgte at indføre Gala ved "Premiererne").

Berg vidste det ikke og gjorde Tegn med Skuldrene. Lidt efter lidt blev der stille - Diamantdamen sad hvidkalket og søvrig og gnistrede - alle kom paa Plads, Kritikken langs ad Fløjene, færdig til Træfning: Kars havde Plads tilhøjre, med et lyst Smil og foldede Hænder, som bad han Bordbøn ved et opdækket Bord, og Professor Markus sad højtidelig, med let rokkende Hoved, som en Provinsoverlærer ved en Censur, ved Siden af Hr. Stæhr.

Tæppet gik op.

Man var ved Hoffet. Folk klappede straks ad den straalende Sal i Guld og Guld, mens der kom Pager ind ad alle Døre - fler og fler Pager, to og to, fler og fler - i Trikot. Hele Salen blev blot én Kikkert - Mænd greb Glassene af Koners Skød eller Hænder -! Men der var jo Flokke, Snese - en Hær af Pager - en Hær - rent en Hær af Trikots.

Fruerne sad nysgerrige og stille sammenlignende, lidt generte ved Mændenes Hidsighed med Kikkerten; somme blev ogsaa noget krumryggede i Sæderne, som havde de en Fornemmelse, ligesom var de selv kommet lidt for nedringede til Bal ...

Nu kom Hofdamerne i Flok: Guld og Atlask, Guld og Silke. Det straalte og det skinnede. Fler og fler - det hørte jo aldrig op - der maatte da være hundrede ...

Man slap Kikkerterne og man klappede tæt, over hele Salen.

Det var Operettens berømteste Nummer, "Kysenes Kor". Man fangede, man valsede, man kurede og kyssede.

Publikum jublede; man vilde have det om og atter om

299

Her kysses vi, som har Jour;
her kysses vi
og gør Kur.
Her kysses vi.

Glade i Bifaldet kroede Kordamerne sig som Killinger for Rampen.

Man kom ikke mer ud af Stemning, mens Konflikten tilspidsedes, og alt blev en Tummel af Støj og Danserythmer; Gaasepigen forfulgtes af en Prins, og en Prinsesse forfulgte hendes Hyrde.

Man lo og lo. Akten havde i betænkelig Grad trængt til den "mildnende Haand" : Der var strøget, saa man forstod ingenting, undtagen - at der var to Brudekamre beredt (i Kulisserne) og at der blev meget Mørke.

- Satan, Satan, sagde Lange hvert Minut med voksende inderlige Betoninger, han havde knebet Berg baade gul og grøn i Armen.

- Satan, Satan ...

I yderste Grad havde Bearbejderen trængt til "sin mildnende", mens Prinsessen og Gaasepigen svirrede i Nat-Musseliner ud og ind mellem Dørene ...

Saa blev det ganske Nat, og Pagerne holdt Vagt, i lange Kapper, nynnende sagte "Kyssenes Sang" - foran de Eiskendes Døre.

Hist kysses de
og gør Kur.
Vaage maa vi,
som har Jour.
Ene er vi.

Der var ganske stille i Salen udover Halvmørket af Hoveder, der langsomt rokkede, som nynnede alle uhørligt med. Varmt var der blevet. Fru Canth havde slaaet sin store Vifte op og vuggede den efter Takten.

Finalen kom: Hofdamer brød ind med Kandelabre: Vagten fløj til med Sabler; Pagerne skreg, og Hofdamerne hvinede ... Prinsessen kom i Frisérkaabe, og Gaasepigen var ganske i Natdragt ...

300

O ve - o ve,
hvad her dog sker:
Hun bliver aldrig Lykkepige mer.

De svingede med Kandelabrene og de klirrede med Kaarderne, Hofdamerne tørrede Taarer i Slæbene ... Ingen forstod et Ord; i Orkestret kæmpede Tromme med Triangel ... Der var ikke den, der hørte Ørenlyd: Det var Glanspunktet af Operetten.

Tæppet var nede. Det maatte op igen. Publikum raste, det maatte op igen. Bifaldet lød som store Drøn fra Galleriet. Det maatte op igen.

Man strømmede ud fra Bænkene, og man klappede i Gangene, hede og sammenstuede, mens alle snakkede. Oppe i Logerne sad Damerne varme og glade, med fremskudte Buster, som en Række Spurve, der soler sig. Kun Diamantdamen forblev dorsk og ligeglad og gnaskede Marzipan af sin Pose.

Kritikerne sankede sig tilbunke i Hullet ved Orkestret ... Man talte om Antallet af Opførelser - man mente tredive ... Redaktør Isaksen førte energisk Næsen op og ned, snusende hen mod Tæppet, som om han vilde grade Stykket ved Hjælp af Lugteredskaberne, og Kars sagde, seende ud over Salen, med et langt sultent Blik:

- Ja Godtfolk - nu var der Penge at tjene med en Treakter ...

Berg og Lange kom ned i Bazargangen. Man skubbede og man stødte; ingen hørte Ørenlyd for Latter og Støj. Det var det unge København straalende og stramt i Klæderne, overmodigt i Gasluft og Trængsel, som Fisk i Vandet.

- Naa - I, det var Blom, der standsede foran Berg og Lange midt i Trængselen og gik halvt i Knæ, mens han viftede med den oprakte Haand: Ka' vi no'et, vi Københavnerne.

- Fa'en ta' mig, er der Stemning der? Blom lo, saa man saá alle hans hvide Tænder.

301

- Ja, sagde Lange nikkende, der er "Bevægelse"

- det kan man ikke nægte.

De vilde "se at finde en Sofa", og de trængte frem gennem Stimlen, men de kom næppe af Stedet, mens de brændte Vittigheder af og gav Haandtryk - Kredsen Blom gav Haanden ved blot at strække en oprakt Tommeltot frem mod Genpartens Haand til Tryk -; til sidst fik de dog erobret en Sofa lige inden for Restaurationsdøren til Gangen, hvor Sværmen sivede forbi som en vandrende Mur. I selve Døren var der en Trængsel, saa man blev drejet som Bønner i en Kværn.

- Tummel, lo en ung Dame lykkelig over til Berg - det var en Skuespillerinde fra Kongens Nytorv - og blev drejet ud igen.

- Naa - saaledes, sagde Brodersen og førte Spidsen af Pegefingeren hen under Næsen, mens han snøftede. Det var i Kredsen Blom Tegnet til, at noget havde "Vildtlugt".

- Sludder, Broder, sagde Blom, Broder gør s'gu det hele til ét stort - "nok sagt" - bare for at hæve Byens Anseelse.

Alle lo. Broder har ingen Mening, sagde Berg.

- Saa? Brodersen havde et fedtet Organ, saa det altid lød som han vrængede: Ja - tro I - for mig paa de renlivede Jomfruer fra Bi-be-len, sagde Brodersen.

Man talte om "Diamantkvinden" -: Hun pynter, sagde Lange. Det hjælper altsammen - og Signalet lød til at bryde op.

- Ja, ja, sagde Lange, som holdt af at tale i en Tone, som om han sluttede en Generalforsamling. Vi faar s'gu dog Pudder i Logerne - gamle Folk.

"De gamle Folk" slentrede hen ad Gangen, hvor der begyndte at blive tomt, og tog Afsked med Nik. Berg blev raabt hen til Fru Canth, som i en Nischesofa under meget Spektakel fik kredenset Sodavand af Edvard Sundt, Fuldmægtigen.

- Kære - giv mig Ret, raabte hun. Er det ikke 302 for Bæ'lam ... Hys, Edvard, hvad jeg siger, det er rædsomt med den Anstændighed. Fru Canth var en lille væver Dame med et Ansigt, der hovedsagelig bestod af et Par store, allestedsnærværende og blanke Øjne. Hun gererede sig som en Mellemting mellem et Egern og en Abekat og kaldte 'af Princip' alle Herrer ved Fornavn.

Fru Canth gængede paa Sofaen, med fremstrakte Fødder, saa man saá et Par Spændesko med et Par mørkerøde Silkestrømper op over Anklen.

- Gennembrudte, sagde hun og pegede. Ægte Varer - sagde Kræmmeren ... Hvormange jeg har købt, lille Edvard? Seks Par.

- Men - Gud ... jeg snakker ... Fru Canth satte Spændeskoene med et Stød i Gulvet: Hvor er Manse? Han aner jo intet om Regningen ...

"Mansen" var Assessoren, en forskræmt lille Herre med nogle tynde Haartotter og et Par forvaagede Øjne. Han saá ud, som om han altid fik præsenteret en Regning. Fru Canth raabte ham regelmæssigt ud et Par Gange i Timen, og han blev saa funden bagved Fruen, som havde han været gemt i en Kjølefold - hvorpaa Fru Canth sagde:

- Naa, Manse, og nikkede til Afmønstring. Man hørte Kcrstemmerne ned oppefra.

- Bevares. Fru Canth stod op: Tak. Hun rakte i stiv Arm Sodavandsglasset hen til Sundt: Djø, Børn. Hun gik med "Manse" ; ved Parkettrappedøren standsede hun: Edvard - man mødes jo efter Dagens Gerning - i "Bethesda".

Sidste Akt gik. Den endte med et Soldatertableau, hvor Gardens Musikkorps blæste paa Horn. Berg og Lange var nogle af de første, der kom ud.

- Tivoli, sagde Berg og slog Droskedøren i. "Institutionen" gav den sidste Fyrværkerifest i Sæsonen.

Mængden brød ud af alle Porte, skyllede Liv og Støj ned over Trappen og frem over Gaden - gennem Strandstræde trallede Række efter Række. Ude paa Kongens 303 Nytorv flød man sammen til højlydte, lystige Øer, hvor de muntre Sporvogne brød ud og svingede bort hver sin Vej, frem ad Sporene.

Saa delte Støjen sig - ind i Gadernes store, ventende Gab. Og svagere og svagere rullede den frem gennem Husenes store Stilhed; piblede ind i en Port, ned i et Stræde - som om Stenrækkernes tavse Graa langsomt havde suget den til sig.

Hist kysses de
og gør Kur.
Vaage maa vi,
som har Jour.
Ene er vi.

Banditterne om "Hesten" havde dorsk rejst Nakkerne en Smule og brummet - nu tænkte de videre med Hovederne nede i deres Hænder. Og kun en Omnibus klaprede tungt op gennem Tavsheden.

Tivolis Navn straalte i Gasbogstaver: Pantomimen var lige endt, og Skarerne drev rundt under de illuminerede Buer.

- Kom Du, sagde Berg, lad os suge lidt Luft.

De vendte sig og gik ned mod Bazarplænen, der laa foran dem som i en lys Sky; Gaskuplerne slog matte Arabesker gennem det fugtige Græs og Kunstbedene prangede i dugget Pragt under Skær af Lamperne. Rundt om i Træranden hang de farvede Balloner som skinnende Kæmpefrugter.

De gik frem. Berg standsede: Midt i den musikfyldte Luft rejste Bazaren stille sine straalende Buer. Alt lyste, Kupler og Minareter. Et Vindstød drev nu og da de viftende Flammer sammen som til sitrende Lyn fra Minareternes Spidser; og over de slanke Tinder laa Sénsommerhimlens stjernestrøede Dunkelblaa.

- Ja, her er smukt, sagde Berg dæmpet og langsomt.

- Smukt er her, sagde Lange og fløjtede til Hornmusikken glad i Herligheden.

304

De vendte om og gik atter ned gennem Koncertsalsalléen, hvor Gasbuerne spændte sig som lyse Æreporte over Hovederne: Aften - Berg og Lange, lød det bag ved.

- God Aften ...

Det var Lille-Gerster af Cirklen Blom, der skød paa dem som et Lyn, Stokken bagud og Næsen frem: Er her med de Gamle, sagde han og skød Skuldrene op, Lemme-Souper ...

- Tak, skød Lange ind.

- Tante fra Skan-der-borg, sagde Gerster. Herinde for at faa Tænder. Vi gemmer hende i Divanen ... Hvordan var 'et saa derude? De begyndte at gaa.

- Naa - net ...

- Kostymerne fra Paris, - Gerster snøvlede som en Udraaber paa et Marked: - med en Tomme sat til over Knæene - man kender 'et ... Naa - maa hjem til Passagérgodset. Djø - Børn.

- Djø. Gerster for afsted som en Pil, han gik altid med fremstrakt Hals og sammenknebne Øjne og bevægede Næseborene, som om han stadig vejrede Luften, hvor han kom frem.

- Satan - saa de har megen Familie fra Provinserne, sagde Lange, da Lille-Gerster var ude af Skudvidde.

- Ja - dér er de jo ogsaa fra ...

- Ja, sagde Lange. Men Professoren gør sig s'gu dog med sin Høremaskine, -

- Ja - hun er en klog Kone, sagde Berg. Hun har faaet udrettet noget i de Par Aar.

- Ja - Pokkers, sagde Lange, det er jo ikke mer, siden de flyttede fra Randers ...

Det var, som kom de ind i en Dansesals svirrende Tummel af Stemmer og Lyd nede ved Koncertsalen. Lige fra Stengrotterne til frem under Kandelabrene, hvis Prismes lyste, var det kun ét vandrende, mudrende Mylr; og indefra, hvor man over Stimlen saa Dirigenten med det hvide Bryst som en stor Dukke, søgte 305 de forvildede Polkatakter ud over Hovederne, hvor unge Piger greb dem i Flugten og nynnede.

Berg og Lange havde kæmpet sig frem gennem Stimlen til Divanens Trappe. Nu rystede de sig, som Hunde, der kommer op af Vandet.

- Det tro København, sagde Berg, seende ned over Sværmen.

- Aften, Hr. Berg, Aften ... To Roastbeef ... sauce tartare ... Kelner Pensen viftede allerede Krummerne af det yderste Verandabord med sin Serviet - Bankherrerne, Hr. Berg - Berg havde set prøvende over tilhøjre mod en højkrøstet Herre-Pousse-Café i hvide Slips ... Lille Diner, sytten Kuverter ... er ved Kaffen, Hr. Berg ... Hr. Jensen skød undskyldende højre Skulder i Vejret og smilte, illustrerende Tilstanden.

- Vel - Vel ... Kelner Jensen drejede som en Top ... To Alliancer. Væk var Hr. Jensen.

- Dér har vi Professorens, sagde Berg, der stod i Døren og mønstrede Salen. Professor Gersters havde okkuperet det højre Sofa-Hjørne og slaaet Krans om Tanten med det nye Gebis, som Hofdamerne i "Svinedrengen" om Prinsessen.

Hele Salen var saa fuld, at Opvarterne knap kunde komme frem mellem Stolene, og der blev raabt og bestilt og klirret: "Vel" - "vel", saa ingen Ganymed havde Kjøleskødet frelst. Mens et Par Bankherrer fra Provinserne ravede hummerrøde rundt i Forvirringen - i Svalehaler og Brandspande - og faldt Venner og Bekendte gladelig om Halsen over Bordet.

Ovre i den venstre Sofa præsiderede Fru Canth i "Menigheden", ogsaa kaldet "de sikre". Det var den snævreste Canthske Kreds: tre, fire Familier, men, som Fru Canth sagde, "af den rette Aand". Sommer-Stamsædet var denne venstre Divan-Sofa, af Fru Canth kaldet "Bethesda", til Forargelse fra Fru Mølbom. Fru Mølbom, der evindeligt førte Poder enten til Daab eller til Konfirmation, havde smaa religiøse Anfægtelser.

laften var hele den "sikre" Kreds samlet: de fire 306 Fruer, Fru Canth selv, Fru Dunker, Fru Mølbom og "Tante" Strøm: "vore tre Ungkarle": Sundt, Redaktør Scheele og Bastrup af Toldvæsenet, ogsaa kaldede "de smaa", samt Mændene.

Der blev raabt saa længe paa Berg, til han bugserede sig frem til Bordet. Damer og Herrer førte Ølglassene fint mod Flaskerne, hvad der betød Akklamation: Plads for lille Herluf - Plads for lille Herluf, raabte Fru Canth ... Luften svirrede af Herre-Fornavne - Damerne i Kredsen Canth kaldte alle Herrerne ved Fornavne undtagen deres respektive Mænd - og Berg blev klemmt ned paa en Stol ved Siden af Hr. Mølbom.

- For Bæ'lam - for Bæ'lam - Fru Canth var stadig ved Operetten -: noget for den smaa Edvard. Fru Canth drak Buketten af en Carlsberg med Sundt, der straalte paa en Sofaplads mellem Fru Mølbom og Fru Dunker, med Skuldrene skudt behageligt op, som en Mand, der endelig er kommet i Kakkelovnskrogen.

Fru Dunker pillede uafsladelig Rejer til Scheele med nogle ringbesatte, nervøse Fingre.

Hr. Mølbom konverserede Berg. Familien Mølbom havde gjort deres Ferieudflugt til Møen: Fa'r og MoV og Arthur; sagde Hr. Mølbom. Dejlig Tur - fem Dage for hundrede tre og tredive Kroner ...

- Tre Mand - tre Mand, De! gentog Hr. Mølbom.

- Fa'r og Mo'r og Arthur - Hr. Mølbom nikkede over til Arthur, som var Hr. Bastrup af Toldvæsenet. En lang Nøddeknækker, der brugte kulsur Natron til sin Mad (om Foraaret drak han og Fru Mølbom samme Brønd i Rosenborg).

- Fem Dage, sagde Hr. Mølbom.

Damerne talte om Fru Canths Strømper: Lille Herluf har set dem, raabte Fru Canth. Har lille Herluf ikke set dem? Berg maatte bevidne, at han havde set dem, og der blev en Strømpedebat over alle Bredder.

Det intimere Lingeri var den Canthske Damekreds's bedste Emne. Man gennemgik det stadig paany til det diskreteste Mellemværk. Ved Vintersammenkomsterne 307 havde alle Damerne kniplebrædt og kniplede løs paa Forøgelsen af Raffinementerne, mens Herrerne gav Raad og dømte om Modellerne.

Fru Strøm havde set et Mønster (Scheele fik sit Rejebrød rakt paa en Kniv af Fru Dunker) ... hos Davidsens ... Og hvad havde Fru Canth ikke set - idag hos Vett - en Model til Chemiser ...

- Nogle Chemiser, Tante Strøm, - Fru Canth saa' ud, som om hun vilde sluge Chemiserne - uden Ærmer ...

Alle Damerne kastede sig over de ærmeløse "inderste"; Hr. Mølbom, der var færdig med Prisbilligheden paa Møen, sagde:

- Tre Mand, og faldt pludselig hen med begge sine fyldige Hænder stemte fast mod Bergs Laar. Hr. Mølbom var saadan: han faldt pludselig hen og glemte Verden i en øm Stilling mod et Medmenneske, og sad saa med stirrende Øjne ud i Rummet.

- Ja, sagde Berg, saadan noget som for tyvende Gang, der er kønt paa Møen.

Der blev en Staahej i Anledning af Ankomsten af Billedhugger Pless. Der maatte skaffes Plads til ham, og man rykkede saa tæt sammen, at ingen kunde røre Benene: La' ham sidde paa Skødet, raabte Tante Strøm; Pless kom ned ved Siden af Fru Canth.

Damerne var saa ivrige, at de skød Tallerknerne bort og tegnede Mønstre paa Dugen med Neglene; Oberstinde Strøm sad og skinnede, rank og stormægtig, med sine stikkende Øjne rundt i Kredsen med et Smil, der bugnede af Forstaaelse; kun Fru Mølbom - der altid var rød i Kinderne og paa Grund af for stramt Korset ligefrem ophovnet - sad med stiv Hage som den personificerede Forargelse. Fru Mølbom havde i det hele taget nemt til at antage et Udtryk, som om hun lugtede til et Løg.

Hr. Mølbom vaagnede og saa over til sin Halvdæl.

- Vi to, Mo'r, sagde Hr. Mølbom og løftede Glas. Hr. Mølbom kaldte altid sin Kone for "Mo'r" med et 308 Udtryk af Inderlighed paa Ordet. Fru Mølbom havde skænket ham otte Børn fra nitten Aar og ned efter.

- Vidne, Hr. Berg, sagde Hr. Mølbom, Vidne, Arthur ... De drak alle fire.

Damerne var stadig ved Lingeriet: Ja - i hver Vask lod Fru Dunker sine Mellemværk bløde i Kaffe ... de saá ud som ægte ...

- Men Gud, det Arbejde - Damerne raabte ... Ja, Fru Dunker gjorde det ... i hver Vask (Fru Dunker blev ivrig) ... hun blødte dem med en Klud - hvert Mellemværk ... Scheele vidste det!

- Lille Carl véd det, lille Carl véd det, raabte Fru Canth.

Sundt saá op fra sin Mad og strakte Armene i Vejret: Ja, sagde han, Livet er rart, - - mens Tante Strøm og Fru Canth lo, saá ingen hørte Ørenlyd.

Midt i Støjen sad Ægtemændene Dunker og Strøm stive og ubevægelige, dadelløse, med Dannebrogordenens smaa Baand i Knaphullerne, og drak en Gang imellem hinanden stille til; hvorpaa Ingeniør Dunker igen faldt hen med halvlukkede sløve Øjne som om han sov, mens Oberst Strøm forblev rank med sit lange kønne Napoleonsskæg og et høfligt-opmærksomt Smil, som om han stadig hørte paa en Bordtale.

Lille Canth gemte sit forskræmte og rynkede Ansigt bag Oberstindens brede Buste, og de tre Ægtemænd blev midt under Lystigheden siddende med stadig det samme Udtryk i Ansigterne, ubevægelige som tre Automater. Hr. Mølbom drak bestandig Rækken rundt og tog Vidner med et aandsfattigt Udtryk i Ansigtet.

Fru Dunker, der altid var febrilsk og blev støjende ved den mindste Lejlighed for at holde Scheele i Aande - var blevet ved s i t om de kaffeblødte Mellemværker, og Debatten blev stadig hedere, mens Fru Canth lo, saá hun maatte holde sig i Siderne. Pludselig vendte hun Hovedet og sagde:

- Hvad si'er Pless? og der blev en ny Latter, hvori selv Obersten deltog: Pless sagde nemlig aldrig 309 noget. Han kom kun i Menigheden for at spise og fylde en L'hombre ud for Ægtemændene; han hørte - ligesom Berg - kun til Udenværkerne og gik under Navnet "Neutrum".

Mens alle blev ved at le, saá Berg sit Snit og tog Afsked. Ude paa Verandaen sad Lange og saá krænket ud over en med Brød kemisk rensed Tallerken: Det er saá morsomt at sidde ene, sagde han, naar man er i Selskab.

- Du kender jo Fru Canth, sagde Berg og slog Tartarsaucen over Kødet. Man kommer aldrig derfra.

Ovre ved Pousse-Café'en blev der slaaet paa Glasset, og Konsul Møller fra Nibe fik Ordet ved en Bordende. Men i Herrerækken mod Verandapillerne drak man glade Privatlikører i Flæng, og Konsul Møllers Nabo blev ved at slaa et Par kærlige Arme op om Konsulens Skjortebryst. Ja vel, min gamle Ven, ja vel, sagde han - saá Konsul Møller aldrig kom videre end til "højt at glæde sig, mine Herrer", hvad han blev ved at gøre, med Ansigtet vendt mod Honoratiores, en Etatsraadsrække, der sad ind mod Væggen, ranke og repræsenterende, med saare tomme Ansigter.

- Hva' er det for en Forsamling? sagde Berg.

- Véd s'gu ikke ... En Bankdelegation, tror jeg - Konferensraad Hein staar i Spidsen - de vil danne en Centralbank eller saadan noget - for at samle Kapitalen ...

- Ja saá ...

Berg og Lange sad med Albuerne paa Bordet og saá ned over Sværmen ved Koncertsalen. Et Par gamle Let-paa-Taa ved Bankbordet havde rejst sig, mens Konsulen fra Nibe klinkede langs Vinduerne, og listede ned ad Trappen med aabne Overfrakker og Lommetørklæderne bundne om Halsen ... De forsvandt ovre i Alléen, drejende om alle Skørter ...

Strømmen dernede blev ved at bølge frem og tilbage, mens en Gang imellem Blikinstrumenterne bruste ud i 310 en Takt, der naaede op til Verandaen, og indefra Latteren fra det Canthske Bord lød ud gennem Vinduerne.

Ovre ved Bankdiner'en var der blevet mere stille, Herrerne med Ryggen mod Haven havde vendt sig, og de saá alle ud over Mængden mod den lyse Koncertsal.

Der blev applauderet dernede, først inde i Salen og saa udenfor; det lød som en stor Brusen op til Verandaen. - Da Orkestret intonerede igen, kendte man "Honnørmarchen" og alle Herrerne raabte Bravo og klappede ud over Rækværket under Larmen. Konferensraad Hein klappede for, med smaa distinkte Haandklap, som slog han Takt; og alle blev ved at applaudere, saa Agent Høyer, Delegeret fra Viborg, der sov yderst paa Hjørnet, barhovedet, i sin brunrøde Paryk - med den høje Hat under Stolen og med Muffediserne trukne halvt frem over Hænderne, der var foldede paa Maven - vaagnede med et Ryk mod Sidemanden og troede, der skulde stemmes i Byraadet ...

Da Klap og Bravo var døet hen, slog Konferensraad Hein paa sit Glas og sagde siddende, at han vilde tillade sig at meddele H. M. Kongen denne "spontane Ovation" - han vidste, i hvor høj Grad det vilde glæde Hans Majestæt. Og da alle klappede, under langtrukne Bravoer, der gik over til et stort Hurra - Etatsraaderne aabnede Mundene taktfast, ni Gange, stumme som Havets Fisk - rejste Konferensraaden sig og sagde højtideligere, med Glasset i Haanden, mens der blev stille :

Han vilde sikkert bringe Hans Majestæt denne Forsamlingens gentagne Hilsen. De véd det, sagde han og talte, vuggende let frem over Bordkanten: De véd, mine Herrer, hvilken højsindet Protektor, hvilken utrættelig Beskytter af ethvert Fremskridt vort Land har i Hans Majestæt. Det er mig personlig bekendt, at ogsaa disse Dages betydelige Gerning - denne store Sammensmeltning af saa anselig en Del af al Landets Kapital - af Hans Majestæt er blevet hilset med Glæde og Haab. Det maa være os en Tilfredsstillelse - for os alle, mine Herrer, en Tilfredsstillelse og en Lykke, 311 at vide vor ophøjede Konge i Spidsen for vore Bestræbelser med sine naadige Ønsker om vor Fremgang ...

Der blev atter raabt Bravo, og Konferensraaden sluttede med et højt "Leve" for Hans Majestæt.

Man hørte de sidste Toner af Honnørmarchen, mens Hurraraabene døde hen; der var kommet en høj, løftet Stemning over hele Selskabet, man talte om de store nationale Foretagender, om Omvæltningerne i Agerbruget og Havnen i Esbjerg.

Redaktør og Bankraadsmedlem Svendsen fra Aalborg rejste sig: han vilde dog kun sige nogle faa Ord, de sidste idag - og de skulde henvendes til Hr. Konferensraad Hein. Der blev raabt Bravo, saa ingen hørte mer end "Fortjenester, alle kendte", og Redaktøren maatte vente, til Dirigenten havde skaffet Ro. Saa sluttede han af - med højt hævet Glas - med et Leve for ham, der havde givet Kapitalen Vinger i dette Land. Et Leve for vor Stands Ikaros, Hr. Konferensraad Hein.

Leveraabene vilde slet ikke holde op, og alle stimlede sammen om Konferensraaden for at klinge.

Etatsraad Blom, Landstingsmanden, lod sit lille Miniatur-Dannebrogskors glide hen mellem sin Tommel og Pegefingeren og sagde:

- Ja - vore Produkter er blevet Guld.

De gentog Etatsraadens Sætning rundtom, og et Par af Herrerne rejste sig: de maatte have Luft ved igen at klinge kraftigt med Etatsraaderne. Mens Justitsraad Horn - fra Assens, Ridder af Vasa - nede i sit Hjørne sagde en Sætning af "Dagbladet" om "Guld, gravet ud af vore gamle Volde", og alle sad saa oprømte, med straalende Ansigter, som havde de alt det rare Guld foran sig paa Dugen.

Konferensraad Hein talte ikke mer. Han sad i Tanker og førte Cigaren til og fra den smalle Mund, mens han fulgte de fine tynde Røgskyer med et Smil. Ovre ved Rækværket havde alle Herrerne vendt Stolene ud mod Sværmen, og Konsul Møller sad halv salig og lod 312 sin Serviet dingle langt ned fra Rækværket over Mængden, ligesom om han anglede.

- Det er Fiskene, sagde han og grinte af sin egen Vittighed, saa han var lige ved at gaa ud over Rækværket, og en hel Del Provinskolleger lo med, til der pludselig blev ganske stille og man tav genert.

Men Konferensraad Hein var vaagnet af sine Tanker ved Latteren og uden at have hørt den jyske Vittighed sagde han, med et Glimt i Øjnene, seende frem over Mylret og Salen:

- Ja - Liv er her blevet.

- - - Berg og Lange gik ind til Gersters. Familien saá. resigneret ud og dukkede over Melon med Sukker i Rundkreds om Tanten, der var i Atlaskmantille med Chenille og som endnu kun besværligt talte med de nye Tænder. Da Berg og Lange blev præsenteret, gav hun Haanden, som om hun stak Fingrene ind mellem Tremmerne i et Menageri. Professorinden bød paa et lille Stykke Melon til et Glas Vin, og de fik Plads ved Bordet.

Man talte om Landet og Sommerophold. Lange sad ved Siden af Professoren og illustrerede ham en Badesæson ved Bovbjerg med mange impressionistiske Billeder, mens Professoren umærkeligt rykkede længere og længere ind paa sin Stol - hvert moderne Udslag af den Langeske Sprogbrug skar gennem ham som en Kniv - og sagde gentagende, at Luften anerkendt jo skulde være ganske fortræffelig ved Bovbjerg ...

- Ja - hvad Lange angik, kunde han sige, hans Nerver havde danset ...

Fruen smilte, med sit vaagne, behagelige Værtindeblik stadig hen over Bordet - ogsaa Professoren sørgede hun for, saa bød hun ham, og saa rakte hun ham noget med en egen dæmpet Omhyggelighed -:

- Ja - sagde hun, Hr. Lange fandt nu altid saa ejendommelige Steder ... De havde saamæn bare været i Fredensborg - men der havde været rigtig rart 313 derude .... Man havde altid Slotshaven at sidde i om Dagen.

- Og saa gi'er det jo noget Liv - med Hoffet derude, sagde hun.

Berg mente ogsaa, der var rigtig rart i Fredensborg, han havde boet dér en Sommer - stille og rart, kun saa solhede Veje, sagde han.

Og ikke Mad at opdrive, sagde Lille-Gerster. Han havde ikke mælet et Ord til nu, men bare siddet dukket over sin Tallerken og leget med Melonkærnerne; det generede ham altid, at Lange talte saa højt, naar han var sammen med hans Familie, og havde saa store Bevægelser med baade Arme og Ben. Han havde stadig en Fornemmelse, som om Lange maatte vælte noget. Familien Gerster selv havde alle nogle forbindtlige, bløde Stemmer, der kun brugte Mellemtone, og smaa hensynsfulde Bevægelser, der aldrig blev paastrængende eller fyldte op.

- Erhard forsøgte det vist tre Gange hele Sommeren, sagde Fruen og lo lidt over til sin Søn.

- Mo'r overdriver - i Familien Gerster brugte kun Professoren Tiltalens personlige Pronomen - jeg var derude hver anden Uge.

- For at sove ud, sagde Professoren frem over Bordet. Han var den eneste i Familien, der undertiden talte højere i en ligesom pludselig utaalmodig Tone. Gerster skulde række Karaflen hened, sagde den agtsomme Frue, hvis Herrerne deroppe har faaet.

Karaflen blev rakt ned under en lille Tavshed, og Fruen spurgte Berg, om man ventede mange Bøger nu i Efteraaret. Naar Erhards Venner var der, ledte Professorinden altid gerne Samtalen hen paa nye Bøger og de nye Forfattere, og hun sad smilende og hørte paa alle de gudforgaaende og radikale Ting, mens hun selv skød sine behageligt liberale Anskuelse ind i smaa rolige, halvt satiriske Sætninger. Men en Gang imellem kunde der ogsaa plumpe ud af hende et uvilkaarligt, ganske ungpigeagtigt Udbrud, der gik videre end nogen 314 andens, og som viste en betænkelig Mangel paa Respekt for baade - det ene og det andet. Og saadanne Udbrud kom altid i en egen fortrolig Tone, som om hun talte med Haanden for Munden eller bag nogens Ryg.

- Jo - sagde hun, Novellerne havde hun læst, straks - ude i Fredensborg.

Hun kom pludselig til at se over paa Tanten, der sad ret op i Sofaen, helt stiv af Søvn:

- Tante sagde jo, ytrede hun, at Kielland var blevet læst hjemme i Skanderborg.

Tanten vaagnede ved Lyden af sit Bys-Navn og sagde besværligt paa Grund af de nye Munddele:

- Ja ... vi havde Læse-Torsdag ifjor .... Vi og Madsens, Du véd, de unge Folk, og Doktor Sørensens ... skiftede hos hinanden ....

- Ja - det har jo Tante fortalt, sagde Fruen.

- Men efter Nytaar, Du, spillede vi Boston, sagde Tanten.

Erhard rømmede sig og saá paa Berg. Lille-Gerster led i det hele af den Sygdom stadig at genere sig, naar der var Venner af ham sammen med hans Familie ; s a a paa den ene Parts Vegne og s a a paa den andens. Selv gav han ikke Anstød. Han sad mest stille paa sin Stol og saá underlig umyndig ud, med et Par artige Øjne.

Lange var ogsaa gaaet over til Litteratur og talte meget indgaaende om Zola: Satan til Ka'l, sagde han. Satan til Ka'l. Lange kradsede sig i Hovedet: Han véd, hvad det kommer an paa: at ta'e Sanserne, sagde han, d e t er det.

Han bøjede Manken helt ind til Professoren og blinkede : der var altid saadan en inderlig Fortrolighed over Lange, naar han bredte sig paa et Yndlingsemne:

- Ham lugter man saagu, sagde han og snøftede let.

- Ja - Professoren læste desværre kun Revue des deux Mondes i - "Læseforeningen" ...

Salen var næsten blevet tom, alle var brudt op til 315 Fyrværkeriet. Lange og Berg tog Afsked. Tanten var allerede kommet midt ud paa Gulvet for at binde Kjolen op med et Gummibaand og komme afsted. Fru Dønnergaard, født Gerster, havde ikke set Fyrværkeri siden Kronprinsens Bryllup, da Amtsraadet lod brænde et af paa "Slotsbjerget" ....

- Rigtig kønt var'et, Jette - især i Vandet .... Men der er ogsaa dejligt ved Søen .... Det er dog det dejligste Sted, Jette.

- Men lad mig dog holde, Jette - lad mig dog holde, sagde Fru Dønnergaard til Fru Gerster, der tog Overstykket paa. Hun var saa ivrig for at de aile skulde rejse sig og komme afsted, som om hun aldrig havde nikket over en Tallerken med Melon.

Og tilsidst blev de da endelig færdige, mens Lange og Berg bukkede i Døren.

Da Lange og Berg kom ud paa Verandaen forbi Bankherrerne, hvoraf nogle stod barho'dede og stak Næsen op i Luften, hørte de allerede den susende Knitren af Fyrværkeriet, og lige foran dem, over Mængdens mangfoldige Nakker, saá de Bagsiden af en snurrende Sol, der kastede et rødt Skær, som en halvt udfoldet baskende Vinge, gennem Røg og Gnister, før den slukkedes.

Lange istemte Mængdens lange "Aa-aa", da de sidste Gnister faldt. Rundt om dem laa nogle Øjeblikke kun et vidt Mørke, fyldt af Mængdens Mumlen som af en Susen, op mod den stille, lyse Bazar. Midt i Mørket løb de smaa Lys af Fyrværkernes Lygter og kastede hoppende Skær over Fyrværkeriets store Galgen-Skeletoner.

Nummer fulgte paa Nummer. Smaaflammer sprang op ad Fyrværkeriets Stilladser og tændte - rødt, gult og grønt - regnbuefarvet, urolig Ild. Og paa den anden Side af Plænen saá man pludselig de tusinde, sagte bølgende Ansigter i Skær af de skiftende Flammer, helt op til Bazarens rolige Lysbuer.

316

En Regn af "Sværmere" var det sidste Nummer.

Der lød nogle Knald, og i samme Nu skød hundrede Ildslanger sig op i Kreds, bøjende i skønne Rundinger mod hinanden de lange Halse; og som om de udspyede dem, faldt utallige Perler, store, som lyse Kloder ned gennem Rummet og brødes med Knald - smaa plaffende Knald: med ét var hele Himlen, hvor man saá, kun e t vildsomt Løb af ilende, hurtigfødte Stjerner, der lyste over Tusinders Ansigter ....

Bankherrerne var gaaet helt frem for Enden af Verandaen, hvor de stod og gloede med glad Undren over Trækkene, mens et langt Bifaldsraab steg op fra Lavningen og spændte over det hele Rum - op mod de kunstige Stjerner, der slukkedes.

Berg og Lange gik ned ad den halvmørke Koncertsals Allé. Langt borte fra hørte de Selskabet Canth, som gjorde en sidste Runde. Arm i Arm, de fire Ægtemænd bagest. Lille Canth havde saadan en ujævn Gang, saa han aldrig holdt Trit, og det altid saá ud, som løb han som en Hund mellem de andres Ben.

Fru Canth og Sundt gik forrest. Oberstinden havde Fuldmægtigens venstre Arm. Det var hendes Ret: en venstre Arm hos en af "de smaa" - paa Skift. Hun kaldte sig selv "det femte Hjul" og lo med sin høje, overstadige Latter, naar hun sagde det.

Berg sluttede sig til Lille Canth, mens de gik videre. Der var en egen melankolsk Sympati mellem de to: Berg holdt saa meget af den lille Mand. Han mælte aldrig et Ord. Han gik stille rundt, rokkende lidt paa Hovedet med det triste Ansigt og det tottede Skæg; han tog sig kun en Gang imellem op til Øjnene, ligesom om han vaagnede eller besindede sig. Og saa sukkede han.

I Middagsselskaberne, naar Berg og han var sammen, kom han altid efter Bordet og tog Berg under Armen og slæbte ham med sig hen i en Krog, hvor han kunde finde et Par Stole; og d e r sad han saa, lige overfor 317 Berg, uden at mæle et Ord, en hel Timestid i en stor Røgsky.

Og naar der blev kaldt til Spillebordene, rejste han sig kun og sagde med sin tynde Stemme, mens han tog sig med Haanden over Øjnene:

- Naa - nu skal der nok spilles, og gik fra Berg med et Haandtryk.

Ogsaa nu gik de to uden at sige noget; lige foran dem havde Hr. Mølbom slaaet en Klo i Lange og var igen paa Møen, mens "Mo'r" gik lidt henne til en Side med lange Arthur, begge tavse, i et trægt luntende Trav - Fru Mølbom i Galosker - som et Par halvgamle Heste, der længe har trukket sammen.

Fru Dunker og Scheele gik inde under Træerne - naar de var alene, støjede hun ikke mer.

Berg stødte med Foden mod noget paa Jorden, og bukkede sig: Aa - det er en Raketstok, sagde han og tog den op, saá ind i det sorte Hylster og rystede det.

Lille Canth standsede ogsaa og kiggede ind i det tomme Hylster; Fru Canth raabte fra Fortroppen, hvad det var, og alle standsede og tog om den mærkværdige Stok, til Fru Canth sagde:

- Uh, man bli'r jo sort om sine Handsker, og smed den.

Og alle satte i March igen.

- Ja, Herren véd, sagde Lange, hvem der har faaet den i Hovedet. Hr. Mølbom lo.

- Det er ikke noget at le af, sagde Lange, det er s'gu Faren med Raketstokke - at Godtfolk faar dem i Hovedet ...

De kom ned mod Theatret og hørte en høj Klappen. Det var Publikum ved Hornmusikken, der vilde have et sidste Ekstra-Nummer. De gik over til den store Rundkreds af Folk, der ventede under Lygterne; Bankherrerne kom ogsaa i en Sværm, echaufferede, med Hattene i Haanden, og blev staaende.

Da Musikken begyndte, kendte de "Kysenes Sang" .... Og nynnende, vuggende Hovederne ind mod deres 318 Herrers Skuldre, stod Damerne med de smilende Ansigter vendt op i Lygtelyset ....

Saa strømmede alle ud paa den store Plads, hvor det elektriske Blus paa National-Taarnet sendte sin Strime af Lys frem over Mylret ned mod Frihedsstøttens store graa Sten.

Og ind i Støjen af rullende Drosker og "Nationals" Musik og "Farvel" af de hundrede Stemmer hørte man højt Zinkarbejdernes lystige Takt, der under Edisons Lamper glad hamrede løs paa "Victoria-Theatrets" nys rejste Tag.

Berg var standset ovre paa Fortovshjørnet ved Jernbanen. Du, Lange, sagde han dæmpet og dvælende paa Ordene, mens han saá ud i det rige Mylr. Om man dog havde en Harlekinsstav og slog med den en Tryllekreds om den hele By og bandt den til ét Billede ...

Berg tav lidt, og med en Bevægelse med Hænderne, som sønderbrød han den tænkte Stav, sagde han med et utaalmodigt Suk:

- Og saa vilde det være et Tornerosetableau, det hele Billede.

Han vendte sig, just som han blev raabt an af en høj, lidt skingrende Stemme: God Aften - Berg.

Det var en Herre, der raabte fra en Droske over den halve Gade: Ses i Ugen, raabte han, til en bedre Frokost .... Han svingede med Hatten fra Drosken, der rullede videre.

- Hvem er det? sagde Lange.

- Den unge Adolf, sagde Berg - Søn af Adolf med "Husholdningsbøgerne" ...

- Hm, sagde Lange i sin misfornøjede Tone: En støjende Herre. De gik videre.

Berg var kommet hjem, hvor Lampen brændte stille under sin Skærm, og gik frem og tilbage over Gulvet.

319

Han knipsede Kineserdukkerne, der sad rundt om paa Kanten af Etagerer og Konsoller, saa de bevægede Hovederne, og saá lidt paa den nikkende himmelske Forsamling.

Saa slog han de lange Persienneskodder til Side og aabnede Vinduet. Der var ganske stille, ikke et Fodtrin, ikke en Lyd. Fra Stjernehimlen laa et Skær som af Sommernatsdæmring over Pladsens høje Tage.

Og længst borte, over alle Huse lyste som en skinnende Sky Skæret fra "Victoria-Theatrets" elektriske Lamper.

Berg gik tilbage i Stuen og opdagede et Brev ved Foden af Lampen. Han tog det og saá paa Haandskriften - i Hjørnet var der en Svale med en fransk Devise: Nous reviendrons -; Berg blev siddende lidt, før han brød det og læste:

"Moder beder mig sige Dem, at vi nu lykkeligt og vel er komne hjem til Byen - for at opleve endnu en Sæson.

Vi hilser Dem alle.

Deres Asta Heltz."

Berg blev siddende længe og stirrede ind i Lampen - Brevet med Svalen havde han krammet fast sammen i sin Haand.